

PROGRAMA D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A L'EXPOSICIÓ

CICLE DE TAULES RODONES

Dimecres, 31 de gener del 2018, de 19h a 21h

1977, UN ANY CLAU

Amb Pilar Aymerich, Carme Molinero i Roger Sempere
Manuel Guerrero, presentació i moderació

Dimecres, 7 de febrer del 2018, de 19h a 21h

MONTSERRAT ROIG, ESCRITORA I PERIODISTA

Amb Maria Àngels Cabré, Marta Pessarrodona i Carme Riera
Lídia Heredia, presentació i moderació

Dimecres, 14 de febrer del 2018, de 19h a 21h

ELS CATALANS ALS CAMPS NAZIS, UN LLIBRE CABDAL

Amb Xavier Antich, Arnau Pons i Rosa Toran
Xavier Pla, presentació i moderació

Dimecres, 28 de febrer del 2018, de 19h a 21h

MONTSERRAT ROIG, AVUI

Amb David Fernández, Betsabé Garcia i Bel Olid
Marina Espasa, presentació i moderació

ACTIVITATS GRATUÏTES

Més informació a:
elbornculturaيمemòria.cat

ESPECTACLES

Divendres, 2 de març del 2018, 20h

ROIG, HOMENATGE A MONTSERRAT ROIG

Un espectacle dirigit i interpretat per l'actriu Mònica Lucchetti, amb el músic i compositor Carles Beltran i la cantant Tànit Navarro que interpreta cançons que li agradaven a l'escriptora.

Divendres, 9 de març del 2018, 20h

MONTSERRAT ROIG, DES DE L'ÀNIMA

Recital, lectura, d'una tria de textos de Montserrat Roig, seleccionats per la mateixa autora al llibre "Cent pàgines triades per mi", a càrrec de l'actriu Rosa Cadafalch amb música de Josep Pazos.

DEBAT SOBRE TELEVISIÓ I CULTURA

Dijous 5 d'abril del 2018, de 19h a 21h

TELEVISIÓ, CULTURA, LITERATURA I MEMÒRIA. SOBRE EL PROGRAMA PERSONATGES DE MONTSERRAT ROIG

Amb Joan Anton Benach, Emili Manzano, Joan Carles Peris i Aina Torres
Ariadna Oltra, presentadora i moderadora

CONFERÈNCIA

Dijous 26 d'abril del 2018, de 19h a 21h

"LA LITERATURA CONCENTRACIONÀRIA I LA RECEPCIÓ D'ELS CATALANS ALS CAMPS NAZIS DE MONTSERRAT ROIG: ENTRE LA MEMÒRIA I EL MITE"

Conferència a càrrec de Marta Marín-Dòmine, directora del Centre for Memory and Testimony Studies de la Wilfrid Laurier University, Toronto, Canadà.

El Born Centre de Cultura i Memòria
Plaça Comercial, 12
08003 Barcelona
T. 93 256 68 51

Exposició d'accés lliure

HORARI

Gener i Febrer: De dimarts a dissabte, de 10 a 19 h. / Diumenge i festius, de 10 a 20 h.
Març i Abril: De dimarts a diumenge i festius, de 10 a 20 h.
Es pot entrar als espais expositius fins a 30 minuts abans del tancament del centre.
Dilluns laborables, tancat.

Exposición de acceso libre

HORARIO

ENERO Y FEBRERO: De martes a sábado, de 10 a 19 h. / Domingo y festivos, de 10 a 20 h.
MARZO Y ABRIL: De martes a domingo y festivos, de 10 a 20 h.
Se permite el acceso a los espacios expositivos hasta 30 minutos antes del cierre del centro.
Lunes laborables, cerrado.

The exhibition is open to the public and free of charge.

OPENING TIMES

January and February: From Tuesday to Saturday, 10 am to 7 pm /Sundays and public holidays from 10 am to 8 pm.
March and April: From Tuesday to Sunday, and public holidays, from 10 am to 8 pm.
Entrance to the exhibition areas is allowed until 30 minutes before the centre closes.
Monday workdays, closed.

barcelona.cat/elbornculturaيمemoria
facebook.com/EIBornCCM
twitter.com/EIBornCCM
instagram.com/EIBornCCM

Ferran Planes, Joan Pagès i Joaquim Amat-Piniella, 1972. Fotografia de Pilar Aymerich

Fotografia de Pilar Aymerich

1977. MEMÒRIA I UTOPIA

1977. MEMORIA Y UTOPIA

1977. MEMORY AND UTOPIA

EXPOSICIÓ

22.12.17 - 30.04.18

EL BORN CCM. Plaça Comercial, 12 - 08003 Barcelona

#montserratroig

elbornculturaيمemoria.cat

Ajuntament de
Barcelona

**EL BORN
CCM**

MONTSERRAT ROIG

MONTSERRAT ROIG (1946-1991), escriptora i periodista, va ser una de les autores més destacades de la seva generació. La lluita obstinada per la recuperació de la memòria i de la dignitat individual i col·lectiva, i el compromís polític amb l'antifeixisme, el catalanisme i el feminisme caracteritzen la seva obra. Fa quaranta anys de la publicació de dos dels seus llibres cabdals: *Els catalans als camps nazis* (1977), referent ineludible de la recuperació de la memòria i de la història dels catalans deportats als camps nazis, i *El temps de les cireres* (1977), una de les seves novel·les més celebrades. Alhora, va dirigir i presentar les entrevistes del programa *Personatges* (1977-78) a la televisió. Aquesta exposició, amb la col·laboració de l'artista Francesc Abad i de la fotògrafa Pilar Aymerich, i les activitats programades, proposen revisar i repensar, mitjançant documents originals, imatges i llibres, les obres de Montserrat Roig d'aquella època, que tingueren un impacte cultural i social molt important.

ELS CATALANS ALS CAMPS NAZIS narra el testimoni colpidor de quaranta-un supervivents, deportats i deportades als camps de Mauthausen, Ravensbrück, Dachau, Buchenwald, Sachsenhausen, Éperlecques i Aurigny, i descriu extensament l'horror de l'univers concentracionari nazi. Les paraules dels testimonis i les imatges recuperades de la vida interior als camps de la mort trencaven per primera vegada, d'una manera coral i obertament, després

de la llarga dictadura franquista, el silenci i l'oblit dels republicans catalans que, després de passar pels camps i la resistència a França, havien sobreviscut als camps nazis.

EL TEMPS DE LES CIRERES, Premi Sant Jordi 1976, va consagrar-la com a escriptora. El títol de la novel·la traduïa el d'un poema de Jean-Baptiste Clément, poeta de la Comunne de París, que havia fet popular Yves Montand. La protagonista, Natàlia, torna a Barcelona després d'haver viscut a l'estranger, tot just després de l'execució de Puig Antich. L'obra, a partir del personatge de Natàlia i la seva relació amb un entorn familiar en descomposició, fa un retrat intimista de la petita burgesia, en els darrers anys del franquisme i la primera transició democràtica.

PERSONATGES, el programa que Montserrat Roig va dirigir i presentar en català a TVE Catalunya, des de l'octubre del 1977, va ser molt popular. Eren entrevistes fresques i atractives. El programa, que va estar en antena fins l'estiu del 1978, es va suspendre per motius polítics no explícits. Avui dia considerades de referència, les entrevistes memorables de *Personatges* són un testimoni emblemàtic de la cultura catalana dels anys setanta.

MONTSERRAT ROIG (1946-1991), escritora y periodista, fue una de las autoras más destacadas de su generación. La obstinada lucha por la recuperación de la memoria y la dignidad individual y colectiva, así como el compromiso político con el antifascismo, el catalanismo y el feminismo, caracterizan su obra. Se cumplen cuarenta años de la publicación de dos de sus libros capitales: *Noche y niebla. Los catalanes en los campos nazis* (1977), referente ineludible de la recuperación de la memoria y la historia de los catalanes deportados a los campos nazis, y *Tiempo de cerezas* (1977), una de sus novelas más celebradas. En ese momento también dirigió y presentó las entrevistas del programa *Personatges* (Personajes) (1977-78) en televisión. Esta exposición, con la colaboración del artista Francesc Abad y de la fotógrafa Pilar Aymerich, junto con las actividades programadas, proponen revisar y repensar, mediante documentos originales, imágenes y libros, las obras de Montserrat Roig de esa época, que tuvieron un impacto cultural y social importantísimo.

NOCHE Y NIEBLA. LOS CATALANES EN LOS CAMPOS NAZIS narra el desgarrador testimonio de cuarenta y un supervivientes, deportados y deportadas a los campos de Mauthausen, Ravensbrück, Dachau, Buchenwald, Sachsenhausen, Éperlecques y Aurigny, y describe extensamente el horror del universo concentracionario nazi. Las palabras de los testigos y las imágenes recuperadas

de la vida interior en los campos de la muerte rompían por primera vez, abiertamente y de manera coral después de la larga dictadura franquista, el silencio y el olvido de los republicanos catalanes que tras pasar por los campos y la resistencia en Francia, habían sobrevivido en los campos nazis.

TIEMPO DE CEREZAS, Premio Sant Jordi 1976, la consagró como escritora. El título de la novela traducía el de un poema de Jean-Baptiste Clément, poeta de la Comunne de París, popularizado por Yves Montand. La protagonista, Natalia, regresa a Barcelona después de haber vivido en el extranjero, justo tras la ejecución de Puig Antich. La obra, a partir del personaje de Natalia y su relación con un entorno familiar en descomposición, hace un retrato intimista de la pequeña burguesía en los últimos años del franquismo y la primera transición democrática.

PERSONAJES, el programa que Montserrat Roig dirigió y presentó en catalán en TVE Catalunya desde octubre de 1977, fue muy popular. Eran entrevistas frescas y atractivas. El programa, que se mantuvo en antena hasta el verano de 1978, se suspendió por motivos políticos no explícitos. Hoy en día consideradas de referencia, las entrevistas memorables de *Personatges* son un testimonio emblemático de la cultura catalana de los años setenta.

MONTSERRAT ROIG (1946-1991) writer and journalist, is one of the most outstanding authors of her generation. Her stubborn struggle to recover the historical memory and individual and collective dignity and her political commitment to antifascism, Catalan patriotism and feminism all characterize her work. Forty years ago the publication of two of her most important books: *Els catalans als camps nazis* (Catalans in Nazi Camps) (1977), the obvious reference point of recouping the memories and history of the Catalans deported to the Nazi camps along with *El temps de les cireres* (The time of the cherries) (1977), one of her best novels. At that time she also directed and presented interviews in a television programme entitled *Personatges* (Personalities) (1977-78). This exhibition, which counts on the collaboration of the artist Francesc Abad and the photographer Pilar Aymerich, together with the programmed activities, propose to review and reappraise, by means of original documents, images and books, the works of Montserrat Roig at that time, which had a very notable cultural and social impact.

CATALANS IN NAZI CAMPS narrates the striking testimony of forty survivors deported to the camps of Mauthausen, Ravensbrück, Dachau, Buchenwald, Sachsenhausen, Éleclecques and Aurigny, and describes in depth the horror of the life in Nazi concentration camps. The words of the witnesses and images recovered that show life in the death camps for the first time broke the silence after Franco's long dictatorship by

openly narrating the oblivion of Catalan republicans who, after spending time in the camps and serving the resistance in France, survived the Nazi camps.

THE TIME OF THE CHERRIES, Sant Jordi Award 1976, consecrated her as a writer. The title arose from the translated novel of a poem by Jean-Baptiste Clement, a poet of the Commune of Paris and sung by Yves Montand. The main character of this novel, Natalia, after living abroad and just after Puig i Antich's execution, returns to Barcelona. The work, based on the character of Natalia and her family surroundings, was related to a decaying family environment and an intimate portrait of the petite bourgeoisie towards the end of Franco's dictatorship and early democratic transition.

PERSONALITIES, The programme Montserrat Roig directed and presented in Catalan on Spanish Public television in Catalonia starting in October 1977 was highly popular and contained attractive, eye-catching interviews. The programme aired until the summer of 1978, was suspended due to unexplained political reasons. They are now outstanding interviews of memorable characters and stand as an emblematic testimonial of Catalan culture in the seventies.